

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. I. Pœnitentia, quæ est animi dolor ac detestatio de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cætero, fuit universis hominibus, qui se aliquo peccato mortali inquinassent, omni tempore ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

non necessarij sunt alicuius eiusdem determinatæ virtutis; sed primus iustitia, ultimus patientia, & o intermediis cuiuscunque virtutis appetitive. Quod si virtus specialis Pœnitentiæ non est necessaria ad deletionem peccati, ad quem alium finem erit necessaria?

Profecit divina testimonia, quæ sine dubitatione sunt plurima in defensione necessitatis Pœnitentiæ; Concilium Tridentinum intelligit de necessitate in ordine ad remissionem peccatorum. Sic namque loquitur sess. 14. c. 1. Fuit quidem Pœnitentia univrsis hominibus, qui se mortali aliquo peccato inquinassent, quovis tempore ad gratiam & iustitiam assequendam necessaria, illis etiam, qui Baptismi Sacramento ablu peccati, ut perveritate abieciã, & emendatã, tantam Dei offensam cum peccati odio & pio animi dolore detestantur: unde propheta ait: Convertimini & agite Pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, & non erit vobis in ruinam iniquitas. Dominus etiam dixit: Nisi Pœnitentia egeritis, omnes similiter peribitis. Et Princeps apostolorum Petrus peccatoribus Baptismo imitandis Pœnitentiam commendans dicebat: Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum.

Consimiliter loquitur Concilium eadem sess. c. 4. ibi: Fuit autem quovis tempore ad impenitentiam veniam peccatorum hic Contritionis motus necessarius.

Rogas quid sit illa Contritio? Respondet Synodus ibidem: Animi dolor ac detestatio est de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cetero. Cumque talis dolor possit elici à diversis Virtutibus, puta Charitate, Spe &c. liquet profecit, divina testimonia, quæ, sicut dixi, sunt plurima in defensione necessitatis Pœnitentiæ, nequaquam intelligenda fore de Virtute specialis Pœnitentiæ, sive Pœnitentia, ut est actus unius determinatæ virtutis. De qua ergo? Respondeo & dico primò:

CONCLUSIO I.

Pœnitentia, quæ est animi dolor ac detestatio de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cetero, fuit univrsis hominibus, qui se aliquo peccato mortali inquinassent, omni tempore ad gratiam & iustitiam assequendam necessaria.

Hæc Conclusio est fidei ex Tridentino jam jam allegato, & quàm plurimis Sacre Scripture testimoniis, quibus referendis superfedeo, quia res clara est, & sufficere

possunt, quæ Tridentinum suprâ recensuit. Ratio à priori, voluntas divina, quæ per talem actum voluit sibi satisfieri pro injuria tali quali, per peccatum mortale illata.

De hac re ita discurret Doctor Subtilis 4. dist. 14. q. 1. n. 9. Secundo dico, quod non remittitur (peccatum mortale) sine pœna vel æquivalente in acceptatione divina, quia per quodcumque peccatum offenditur Deus, sicut Scriptura satis clamat: Offensa autem eius vel ira (ut dictum est) est eius velle vindicare, vel aliquid sufficiens ad placandum exigere: ergo posito quocumque peccato, Deus vult vindicare de peccante, sed velle vindicare, est velle punire: ergo post peccatum commissum ad eius deletionem requiritur aliqua punitio, vel æquivalens in acceptatione divina. Et infra: De potentia ordinata ista est via univrsaliter præfixa à lege divina ordinante, scilicet, peccatum punire per pœnam, tamquam per proprium correspondens. Præterea n. 10. De re, inquit, est ista Conclusio, quod ad deletionem peccati regulariter requiritur pœna vel punitio voluntaria.

Dicit: Regulariter, ut significet, per actum dilectionis Dei propter se super omnia, sine formali & explicita Pœnitentia, posse deleri peccatum, de quo egimus Sect. 2. Conclus. 5.

Per pœnam autem, sive punitorem voluntariam, intelligere actum Pœnitentiæ; à nobis in Conclusionem specificatum, ex iis, quæ ibidem docet, luce meridiana clarius est, adeo ut supervacaneum existimem huic rei elucidandæ diutiùs immorari. Tantùm subscribo verba Scoti, quæ habet eadem dist. q. 2. n. 17. Ex his ad solutionem questionis arguitur breviter sic: Ad remissionem culpæ mortalis, post Baptismum commissæ, requiritur punitio voluntaria vel voluntas punitonis, sed neutrum istorum potest esse sine Pœnitentia: ergo &c.

Itaque secundum Scotum, necessitas Pœnitentiæ ad deletionem peccati mortalis, non est necessitas ex natura rei, quasi Deus non possit remittere peccatum, nisi per actum Pœnitentiæ, sed est necessitas ex sola Dei voluntate, quæ sic, & non aliter voluit remittere peccatum mortale, id est, actus Pœnitentiæ est medium ordinatum, quod Deus voluit acceptare in satisfactionem pro peccato commisso, sic tamen ut illud per actum æquivalentem, nempe dilectionem Dei propter se super omnia, etiam de facto remittat.

Sed numquid ex hac necessitate bene infertur præceptum positivum, vel naturale Pœnitentiæ, adeo ut nisi homo peccator in hac vita pœniteat, peccet speciali peccato impœnitentiæ? Respondeo & dico secundò:

Ratio à priori.

Probat ex Scoto.

Potest ab- solute de- leri peccatum sine formali & explicita Pœnitentia.

Necessitas Pœnitentiæ non est ex natura rei, sed ex sola voluntate Dei.

